

Půjdem na jedno?

Svátek seniorů

www.SvatekSenioru.cz

Svátek senior

Oslavte to s námi!

Svátek seniorů

www.SvatekSenioru.cz

Senioři jako cílová skupina muzeí umění a galerií

Zprostředkování umění formou outreach

Mgr. Alice Stuchlíková, Ph.D.

katedra výtvarné výchovy, Pedagogická fakulta, Masarykova univerzita, Brno

seminář

Muzeum a návštěvníci se speciálními potřebami 2013

Bezbariérová přístupnost a komunikace

1. říjen 2013, Národní muzeum, České muzeum hudby, Praha

Prezentace vznikla jako dílčí součást projektu číslo MUNI/A/1033/2009 v rámci projektu specifického výzkumu Rozvoj kreativity ve školní i mimoškolní výtvarné pedagogice.

Senioři = nehomogenní skupina

Rámcové rozdělení seniorů do kategorií (KALVACH 2009, s. 20–21):

- a) **Elitní:** mimořádné výkony, podmínky pro seberealizaci
- b) **Fit:** podmínky pro seberealizaci, podnikavost
- c) **Nezávislí:** pasivnější, vhodná podpora motivace, rekondice
- d) **Křehcí:** labilita stavu, větší zranitelnost, potřeba pomoci při zátěži
- e) **Závislí:** potřeba každodenní pomoci, pečovatelská služba
- f) **Zcela závislí:** podpora při základních denních aktivitách (výrazné fyzické nebo/a mentální postižení)
- g) **Umírající:** potřeba paliativní péče (důstojnost, vstřícnost)

Studentská soutěž o nejlepší návrh loga projektu

Celkem 85 návrhů

Internetové hlasování ve formě studentského výběru
z anonymně prezentovaných návrhů

Autorka vítězného loga Mgr. Martina Havlová

Studentská soutěž o nejlepší návrh loga projektu

Varianty vítězného loga Mgr. Martiny Havlové

Podstata projektu

Princip mobilní galerie obsahující originální díla, zvukové nahrávky a fotografie z ateliérů, popř. výstav významných současných českých autorů

ak. mal. Jan Merta: Káva a čaj (malba kávou, čajem, akvarelem
a lavírovanou tuší na papíře)

ak. soch. Čestmír Suška: Kolečka (rezavá grafika)

ak. mal. Petr Nikl: maska (kresba tužkou na papíře)

ak. mal. Zdeněk Lhotský: talíř (sklo)

Záměr projektu

**Diskuze a animace se znevýhodněnými lidmi různého věku
v jejich přirozeném prostředí komunity**

senioři

hospitalizovaní lidé

příslušníci minorit

jedinci se smyslovým nebo tělesným postižením

a další

Realizátorky a realizátoři

řešitelka projektu ve spolupráci

s Mgr. Petrou Kopřivovou, studentkou předmětu GP3MP_MGP Metodika galerijní pedagogiky v období jaro 2010 (14. 5. 2010)

s akad. mal. Janem Mertou (29. 3. 2011)

s akad. soch. Čestmírem Suškou (5. 4. 2011)

s akad. mal. Petrem Niklem (12. 4. 2011)

s akad. mal. Zdeňkem Lhotským (13. 4. 2011)

Místa realizace v Brně (datum; autor)

Domov pro seniory **Vychodilova** (14. 5. 2010, 29. 3. 2011; Jan Merta)

Domov pro seniory **Foltýnova** (29. 3. 2011; Jan Merta)

Domov pro seniory **Podpěrova** (5. 4. 2011; Čestmír Suška)

Domov pro seniory – **Domov sv. Ludmily** (5. 4. 2011; Čestmír Suška)

Domov pro seniory **Okružní** (12. 4. 2011; Petr Nikl)

Domov pro seniory **Kociánka** (12. 4. 2011; Petr Nikl)

Domov pro seniory **Mikulášskovo nám.** (13. 4. 2011; Zdeněk Lhotský)

Domov pro seniory **Koniklecová** (13. 4. 2011; Zdeněk Lhotský)

Domov pro seniory Vychodilova (Jan Merta)

Domov pro seniory Vychodilova (Jan Merta)

Domov pro seniory Vychodilova (Jan Merta)

Domov pro seniory Vychodilova (Jan Merta)

Domov pro seniory Vychodilova (Jan Merta)

Domov pro seniory Vychodilova (Jan Merta)

Domov pro seniory Foltýnova (Jan Merta)

Domov pro seniory Foltýnova (Jan Merta)

Domov pro seniory Podpěrova (Čestmír Suška)

Domov pro seniory – Domov sv. Ludmily (Čestmír Suška)

Domov pro seniory – Domov sv. Ludmily (Čestmír Suška)

Domov pro seniory Okružní (Petr Níkl)

Domov pro seniory Kociánka (Petr Níkl)

Domov pro seniory Mikuláškovo nám. (Zdeněk Lhotský)

Domov pro seniory Mikuláškovo nám. (Zdeněk Lhotský)

Domov pro seniory Koniklecová (Zdeněk Lhotský)

Znaky navštívených skupin klientů

sdílení prostoru (tady být spolu)

sdílení času (ted' být spolu)

relativní stálost

Smyslem komunitní práce je posilovat „dobré sousedství“ (...), zvyšovat vzájemnou toleranci a snižovat předsudky i strach. Cílem komunitní práce je vždy dosáhnout změny ve prospěch harmonie komunitního prostředí.

(NOVOTNÁ 2010, s. 108–109.)

Shrnutí přínosu projektu

Galerie na cestách za znevýhodněnými skupinami

Z HLEDISKA NAVŠTÍVENÝCH KLIENTŮ

Pro laika nejen poučné, ale i zábavné, což vyvolává pozornost. (klient Domova pro seniory Vychodilova, 14. 5. 2010)

Obohacení nabídky volnočasových aktivit a získání informací o dalších možnostech (skupinového) seberozvoje v tomto směru

Významný socializační aspekt

Z HLEDISKA MUZEÍ

Typ programu, kterým mohou tuzemská muzea a galerie rozšířit stávající vzdělávací nabídku a posílit tak svou roli v rámci určité komunity

Zisk je třeba vidět ve zvyšování etického kreditu a v jiné formě potvrzování hodnoty muzea a galerie v očích veřejnosti

Tuzemské a zahraniční kontexty

The Fitzwilliam Museum (Cambridge, UK)

Outreach Visits – Outreach Sessions

Informační setkání muzea se konají v celé řadě míst s dvěma cíli: zahrnout lidi, kteří nemohou z různých důvodů navštívit muzeum, a podněcovat přemýšlení diváků k návštěvě muzea.

Informační setkání mohou nabídnout různorodé zkušenosti v podobě:

- a) **diskuze se zaměřením na malý výběr předmětů nebo obrazů ze sbírky s délkou setkání do jedné hodiny,**
- b) **výklad kombinovaný s praktickou výtvarnou částí, jejíž povaha závisí na pokoji/ vybavení, které je k dispozici v hostitelském místě,**
- c) **objekt nebo obraz ze sbírky je podnětem setkání zaměřeného na více smyslů, protože je zkoumán pomocí zraku, sluchu, chuti, čichu a hmatu.**

(Outreach Visits, *The Fitzwilliam Museum*, <http://www.fitzmuseum.cam.ac.uk/dept/education/outreach/visits.html>, vyhledáno 20. 6. 2010.)

Tuzemský kontext

Galerie umění Karlovy Vary

Cestovní kufřík s uměním, autorka Mgr. Božena Vachudová

*Doprovodný (interaktivní) program ke stálé expozici českého výtvarného umění 20. století v Galerii umění Karlovy Vary, připravený pro seniory – obyvatele Domu penzionu pro důchodce v Karlových Varech. (...) jako šestidílný cyklus (1x týdně), přičemž **prvních pět dílů realizuje kurátor galerie s přivezenými výtvarnými díly přímo v prostředí penzionu**. Poslední závěrečná návštěva se jako vyvrcholení programu uskuteční již v galerii a senioři jsou hosty. Program nemá dlouhodobý charakter, (...) má seniory motivovat k opakovaným návštěvám galerie. (...) Program umožňuje budoucí využití pracovních listů ve stálé expozici a reprízu programu pro obyvatele Domova pro seniory v Ostrově nad Ohří.*

(BRABCOVÁ [2003], s. 443 a 446)

Tuzemský kontext

Národní galerie v Praze

Monika Sybolová

Galerie středočeského kraje Kutná Hora

MgA. Ondřej Horák

magazín Barvy života České televize, 26. 1. 2011

reportáž o Domově Barbora

Moravská galerie v Brně

Mgr. Olga Búčiová

Literatura

BRABCOVÁ, Alexandra, ed. *Brána muzea otevřená: průvodce na cestě muzea k lidem a lidí do muzea*. [1. vyd.] Praha: Nadace Open Society Fund Praha, [2003]. 584 s. ISBN 80-86213-28-5.

NOVÁKOVÁ, Eva et al. *Senioři jako dobrovolníci – dobrovolníci seniorům: sborník konference*. [1. vyd.] Kroměříž: Klub UNESCO Kroměříž, 2009. 108 s.

NOVOTNÁ, Eliška. *Sociologie sociálních skupin*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 120 s. ISBN 978-80-247-2957-2.

ŠIKLOVÁ, Jiřina. *Matky po e-mailu*. 1. vyd. Praha: Kalich, 2009. 160 s. Edice Silver, sv. 5. ISBN 978-80-7017-124-0.

ŠIKLOVÁ, Jiřina. *Dopisy vnučce*. 1. vyd. Praha: Kalich, 2010. 144 s. Edice Silver, sv. 3. ISBN 978-80-7017-057-1.

ŠIKLOVÁ, Jiřina. *Deník staré paní*. 2. vyd. Praha: Kalich, 2012. 184 s. ISBN 978-80-7017-082-3.

Autorství fotografií

Mgr. Petr Kopřivová (slide 12)

Mgr. Alice Stuchlíková (slidy 1, 11, 13–26, 34)

Kontakt

Mgr. Alice Stuchlíková, Ph.D.

Masarykova univerzita

Pedagogická fakulta

katedra výtvarné výchovy

Poříčí 7

603 00 Brno

E: alicestuchlikova@mail.muni.cz

